

Keşan Ticaret ve Sanayi Odası

Amerika Birleşik Devletleri Ülke Raporu 2021

*Ülke raporunda yer alan bilgiler ve tablolar T.C. Ticaret Bakanlığı resmi web sitesi www.ticaret.gov.tr den alıntılar yapılarak, rapor hazırlanmıştır.

İÇİNDEKİLER

- 1. GENEL BİLGİLER**
- 2. GENEL EKONOMİK DURUM**
- 3. DIŞ TİCARET POLİTİKASI VE UYGULAMALARI**
- 4. DIŞ TİCARET**
- 5. TÜRKİYE İLE TİCARET**

1. GENEL BİLGİLER

Başlıca Sosyal Göstergeler

Resmi Adı	Amerika Birleşik Devletleri
Nüfus	333,39 milyon
Dil	İngilizce
Yüzölçümü	9.161.923 km2
Başkent	Vaşington
Başlıca Şehirleri	New York (19,8), Los Angeles (13,0), Chicago (9,5), Dallas-Forth Worth (7,8), Houston (7,2), Philadelphia (6,2), Washington DC (6,4), Miami (6,1)
Yönetim Şekli	Federal Cumhuriyet
Devlet Başkanı	Joe Biden
Para Birimi	ABD Doları (\$)

Üyesi Olduğu Başlıca Uluslararası Kuruluşlar: APEC, ASEAN (diyalog partneri), CE (gözlemci), FAO, G-5, G-7, G-8, G-10, G-20, IBRD, ILO, IMF, Interpol, MIGA, NAFTA, NATO, OECD, BM, UNCTAD, UNESCO, UNHCR, UNITAR, BMGK (Daimi Üye), WHO, WIPO, WMO, DTÖ

Coğrafi Konum

ABD, coğrafi konum olarak Kuzey Amerika kıtasında, Kuzey Atlantik Okyanusu ve Kuzey Pasifik Okyanusu kıyısında, Kanada ve Meksika arasında yer alır.

Siyasi ve İdari Yapı

ABD, çoğulcu demokrasiye dayalı başkanlık sistemiyle yönetilen federal bir cumhuriyettir. Federal devlet yapısı 50 Eyalet ve başkent Vaşington DC'yi (District of Columbia) içermektedir. Federal sistem uyarınca federal yönetim ile içişlerinde serbest olan eyalet yönetimlerinin görev, yetki ve sorumlulukları Anayasa'da tanımlanmıştır. Kuvvetler ayrılığı prensibi hakimdir.

ABD Başkanı, yürütmenin başı olarak Federal Hükümet kurum ve kuruluşlarına yönelik politikaları belirler ve yürütülmesini sağlar. Buna ilaveten, yasal olarak Başkan gümrük, vergiler ve diğer ticari konularda karar vermek ve tedbirler almak konusunda yetkili kılınmıştır.

ABD Kongresi; ABD Senatosu ve Temsilciler Meclisi olmak üzere iki ayrı yasama biriminden oluşmaktadır. Senato, her bir eyaletten 2 üye olmak üzere toplam 100 sandalyeden oluşmaktadır. Toplam 435 sandalyeden oluşan Temsilciler Meclisi'nin görev süresi 2 yıldır.

ABD'nin eyaletleri; Alabama, Alaska, Arizona, Arkansas, California, Colorado, Connecticut, Delaware, District of Columbia, Florida, Georgia, Hawaii, Idaho, Illinois, Indiana, Iowa, Kansas, Kentucky, Louisiana, Maine, Maryland, Massachusetts, Michigan, Minnesota, Mississippi, Missouri, Montana, Nebraska, Nevada, New Hampshire, New Jersey, New Mexico, New York, North Carolina, North Dakota, Ohio, Oklahoma, Oregon, Pennsylvania, Rhode Island, South Carolina, South Dakota, Tennessee, Texas, Utah, Vermont, Virginia, Washington, West Virginia, Wisconsin ve Wyoming'dir. District of Columbia, ABD'nin federal bölgesidir.

Nüfus ve İstihdam

2021 yılında 331 milyon kişi ile dünyada 3. sırada yer alan ABD nüfusunun 2026 yılında 337 milyon kişi olacağı tahmin edilmektedir.

2020 yılında ABD'de nüfusunun %18,5'i 0-14 yaş, %64,7'si 15-64 yaş arasında olup, %16,9'u da 65 yaş ve üstündedir. Nüfusun %82,7'si kentlerde yaşamaktadır. Ortalama yaşam süresi 78,9 yıl olup, kadınlarda 81,3 yıl ve erkeklerde 76,4 yıldır.

Ülkedeki işsiz sayısının toplam işgücüne oranının 2022 yılında % 4 olacağı ve işsizliğin yüksek olduğu ülkeler arasında 89. sırayı alacağı tahmin edilmektedir.

2. GENEL EKONOMİK DURUM

Dünya çapında serbest piyasa ekonomilerinin en büyük örneği olarak gösterilen ABD ekonomisinde, üretim ve hizmetlerin büyük bir bölümü özel sektör tarafından tüketilmekte ve sağlanmakta olup, dünya çapında kamunun ağırlığının bu kadar az olduğu başka bir ekonomi bulunmamaktadır.

Amerikan ekonomisinde yapısal olarak rol oynayan iki temel unsurun ilki zengin doğal kaynakları, diğeri ise nitelikli işgücüdür. ABD verimli toprakları, zengin mineral yatakları, elverişli iklim koşulları ve diğeri doğal kaynakları ile ekonomik büyümenin sağlanması açısından çok uygun bir ortama sahiptir. ABD aynı zamanda, iletişim ve bilgi teknolojileri alanında "kolay uyum sağlayabilen ve yetenekli" işgücünün eğitime de büyük önem vermektedir. Tüm dünyada "beyin göçü" olarak adlandırılan, bilim ve teknoloji dallarında eğitim almış yetenekli ve zeki gençlerin ABD ekonomisine kazandırılması, sorunların çözümünde anahtar rolü olan bir araç olarak görülmektedir.

Temel Ekonomik Göstergeler

	2020	2021	2022*	2023*	2024*	2025*	2026*	2027*
GSYİH (Cari Fiyatlar milyar \$)	20893,75	22997,5	25346,81	26695,15	27745,53	28790,4	29855,87	30966,06
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar %)	-3,4	5,7	3,7	2,3	1,4	1,7	1,7	1,7
Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Cari Fiyatlar- \$)	63 078	69 231	76 027	79 710	82 434	85 110	87 818	90 628
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort, %)	1,2	4,7	7,7	2,9	2,3	2	2	2
Cari İşlemler Dengesinin GSYİH'ya Oranı (%)	-2,9	-3,5	-3,5	-3,2	-2,8	-2,5	-2,3	-2,1
İşsizliğin Toplam İşgücüne Oranı (%)	8,1	5,4	3,5	3,5	3,9	4	4	4
Nüfus (milyon)	331,23	332,18	333,39	334,91	336,58	338,27	339,97	341,69

*Tahmin

Kaynak: IMF(Nisan, 2022)

2021 yılında cari fiyatlara göre, 22,9 trilyon dolar olan GSYİH'nın 2022 yılında 25,3 trilyon dolar olması beklenmektedir. ABD, cari fiyatlara göre, 2022 yılı itibariyle 196 ülke arasında dünyanın 1. büyük ekonomisidir. 2022 yılında sabit fiyatlara göre %3,7 oranında artması beklenen GSYİH'nın, 2023 yılında %2,3 oranında artacağı tahmin edilmektedir.

3. DIŞ TİCARET POLİTİKASI VE UYGULAMALARI

A) Dış Ticaret Mevzuatı (İthalat Rejimi, İhracat Rejimi)

ABD, DTÖ çerçevesinde yürütölen çok taraflı ticaret müzakerelerinin de önde gelen aktörlerinden birisidir. ABD'nin taraf olduğu çok taraflı Serbest Ticaret Anlaşmaları, Kuzey Amerika Serbest Ticaret Anlaşması (NAFTA-1994/USMCA-2019), Meksika ve Kanada'yı kapsamaktadır ve Orta Amerika ve Dominik Cumhuriyeti Serbest Ticaret Anlaşması (CAFTADR)'dır. CAFTA, Kosta Rika, El Salvador, Guatemala, Honduras ve Nikaragua'yı kapsamaktadır. Diğer taraftan ölkenin ikili STA imzaladığı 20 öлке (Avustralya, Bahreyn, Kanada, Őili, Kolombiya, Kosta Rika, Dominik, El Salvador, Guatemala, Honduras, İsrail, Ürdün, Güney Kore, Meksika, Fas, Nikaragua, Umman, Panama, Peru ve Singapur) bulunmaktadır. Ayrıca, Asya-Pasifik bölgesinden birçok öлкеyi kapsayan Trans-Pasifik Ortaklık Anlaşması, AB ile geniş kapsamlı bir STA'nın imzalanması hususunda müzakereler sürmektedir. Serbest Ticaret Anlaşmaları hakkında detaylı bilgiye, ABD Ticaret Temsilciliği'nin <https://ustr.gov/trade-agreements/free-trade-agreements> adresinden ulaŐılması mümkündür.

Söz konusu gelişmeler, bir yandan ABD'nin ithalatında liberalizasyona yol açarken, diğer yandan ABD mallarının üçüncü ölkelerde karşılaŐıkları dış ticaret engellerini ortadan kaldırarak ABD ihracatının artırılabilmesi için elverişli bir ortam yaratılmasına neden olmuştur. Bu durum, ekonomide birçok endüstride var olan oligopolistik yapının kırılmasına ve firmaların artan maliyetlerini azaltma yönünde, teknolojik ilerleme de dahil olmak üzere, gerekli tedbirleri almalarına yol açmış ve dolayısıyla maliyetlerde yaşanan artış fiyatlara doğrudan yansıtılamamıŐtır.

Diğer taraftan ABD, Türkiye dahil birçok öлкеyle, ikili yatırım ve ticareti teşvik etmek amacıyla yatırım anlaşmaları yapmıştır. Bu anlaşmalar genellikle ithalat ve ihracatı olumlu etkilemekle beraber “en çok tercih edilen” öлке statüsünü de güçlendirmektedir. Bu anlaşmaların diğer faydalarının arasında iş atılımlarının, uluslararası kadro transferlerinin, uluslararası finansal, para ve bankacılık işlemlerinin kolaylaştırılması ile patent, marka ve telif haklarının korunması da sayılabilir. Yabancı yatırımcılara ABD'deki yatırımlarını gerçekleştirmeden önce bu tür anlaşmaların getirdiği imkanları ve kısıtlamaları gözden geçirmeleri tavsiye edilmektedir.

İhracat Rejimi

ABD, bir yandan serbest ticaret kavramının öncülüğünü yaparken bir yandan da ulusal çıkarları söz konusu olduğunda ulusal yasalarını ön plana çıkarmakta; iç mevzuatına uymadığı veya milli güvenliğini tehdit ettiğini öne sürerek uluslararası camiada kabul görecektir şekilde uluslararası anlaşmalar kapsamındaki istisnai haklarını kullanmaktadır. Özellikle, tarım ve demir-çelik sektöründe aşırı korumacılık uygulayarak yerli üreticiyi uluslararası arenada desteklemektedir. Bu çerçevede, İhracat Geliştirme Programı (EEP) ve Pazar Geliştirme Programı gibi ihracat sübvansiyonlarını uygulamaktadır.

ABD’de ihracata yönelik devlet yardımları, federal ve yerel olmak üzere iki düzeyde yürütülmektedir. Federal düzeydeki yardımlar; Ticaret Bakanlığı, EximBank, Küçük İşletmeler İdaresi, Tarım Bakanlığı, Denizaşırı Özel Yatırım Şirketi, Ticaret ve Gelişme Ajansı ve Dışişleri Bakanlığı tarafından, yerel olarak sağlanan teşvikler ise, eyaletlere bağlı kurumlar tarafından sağlanmaktadır.

İhracatla ilgili olarak alınacak kararlarda Başkan’ın İhracat Konseyi (President’s Export Council) ve Sanayi Danışma Programı (Industry Consultations Program) önemli bir yere sahiptir. Uluslararası ticarete en önde gelen danışma komitesi olan Konseyin amacı; ABD’nin ticarete performansını etkileyebilecek politika ve programlar hakkında tavsiyelerde bulunmak, ihracatın geliştirilmesi için çalışmak, iş çevreleri arasındaki ticaretle ilgili problemlerin çözümüne yardımcı olmak ve iş çevreleri, sanayi, tarım ve resmi kurumlar arasındaki sorunlarda forum görevi yapmaktır. Dış Satım Şirketleri (Foreign Sales Corporations) ise 1984 yılında uygulanmaya başlanan ve firmaların ihracattan sağlanan gelirinin %15-30’unu vergi dışı bırakan bir teşvik uygulamasıdır.

İthalat Rejimi

ABD’nin ithalat politikasının üç temel özelliği şu şekilde sıralanabilir:

- Amerikan halkının ithalat eğiliminin oldukça yüksek düzeyde bulunması,
- Amerikan dolarının uluslararası piyasalarda hakim rolü,
- Mukayeseli olarak ABD iç ekonomik planlamasının yokluğu.

ABD, ithalatının neredeyse tamamını kendi milli parasını kullanarak ödeyen tek ülke olup, diğer ticari ortaklarının aksine cari işlemler açığını (mal ve hizmetler) finanse etmek için ayrıca döviz kazanma çabasına girmemektedir.

ABD’de ihracat ve ithalatla ilgili kurumlardan biri de İçişleri Bakanlığına bağlı Amerika Gümrük ve Sınır Koruma idaresidir. (U.S.Customs and Border Protection, <http://www.cbp.gov>).

GTS - Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi, UNCTAD/GATT çerçevesinde gelişmekte olan ülkelere gelişmiş ülkeler tarafından sağlanan bir dizi tarife tavizini ifade etmektedir. ABD, GTS kapsamında 119 ülkeye yaklaşık 4.971 kalem malın ithalinde gümrük muafiyeti uygulamaktadır. (Detaylı bilgi <https://ustr.gov/issue-areas/trade-development/preferenceprograms/generalized-system-preference-gsp> adresli web sitesinde mevcuttur).

Söz konusu muafiyetten yararlanabilmek için;

- Ürün GTS listesinde olmalıdır.
- Ürün GTS programı çerçevesinde GTS’den faydalandırılan ülkeler arasında olmalıdır.
- Faydalanan ülke, ilgili üründe GTS’den yararlanabilmelidir.
- Ürün katma değer şartlarını sağlamalıdır.
- Ürün ABD’ye doğrudan faydalanan ülke veya topluluktan ihraç edilmelidir.
- İthalatçı GTS’den yararlanmak istediğini belirtmelidir.

GTS Listeleri’nde yer alan ürünler Armonize Gümrük Cetveline göre listelenmiştir.

ABD tarafından 16 Ağustos 2018 tarihinde başlatılan ülkemizin Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi’nden (GTS) faydalanıcı konumunun ABD Ticaret Temsilciliği tarafından gözden geçirilmesi süreci sonunda 4 Mart 2019 tarihinde ülkemizin ekonomik gelişmişlik düzeyi dikkate alınarak GTS’ programından mezun edilmesine karar verilmiştir.

GTS kapsamında şimdiye kadar gümrük vergisinden muaf olarak ithal edilebilen ürünler, ABD’nin diğer ülkelere uyguladığı MFN (GTS dışı) gümrük vergisi oranlarına tâbi olacaktır. GTS kapsamında en çok ihracat yaptığımız sektörler olan gıda ürünleri, otomotiv aksam ve parçaları, kıymetli taşlar ve mücevherat, plastik ürünleri, makinalar ve aksam-parçaları sektörlerindeki ürünlerin 2019 yılı MFN gümrük vergilerinin %0,1-%29,8 arasında değiştiği görülmektedir.

ABD Başkanı tarafından Türkiye'nin GTS programından mezun edilmesine ilişkin Başkanlık

Kararı imzalanmış olup, 17 Mayıs 2019 tarihi itibarıyla yürürlüğe konmuştur. (<https://www.govinfo.gov/content/pkg/FR-2019-05-21/pdf/2019-10761.pdf>)

ABD’de gümrükten mal çıkarmanın iki yolu vardır:

- 1- Gayriresmi Giriş (Informal Entry): Bu sistemde daha az resmi işlem ve doldurulması gereken daha az resmi evrak vardır. Sadece gümrük formu doldurarak ödenmesi gereken gümrük vergilerini ödeyerek ihraç edilen mallar gümrükten çıkarılabilmektedir.
- 2- Resmi Giriş (Formal Entry): İhraç edilen mallar bazı standartlar ile bazı belgeleri gerektiriyorsa, ilgili belgeler ve doldurulacak resmi evraklar tamamlanarak mallar gümrükten geçirilmektedir. Ancak, 11 Eylül olaylarının ardından ABD limanlarındaki güvenlik önlemleri artırılmış, formaliteler ve kontroller daha da sıkılaştırılmıştır.

B) Gümrük Vergileri

Malların ABD’ye ulaşmasından önce ithalatçı taraf malın bütün gümrük vergilerini ödemelidir. ABD’nin Armonize Tarife Cetveli çerçevesinde bütün ithal edilen mallar gümrük vergili veya gümrük vergisiz giriş sınıflandırılmasına tabidir. Gümrük vergileri, ad valorem, spesifik veya kombine olarak uygulanabilmektedir. Bu sınıflandırma için <http://www.usitc.gov/tata/hts/index.htm> adresinden yararlanmak mümkündür.

Gümrük vergisi ayrıca menşee ülkeye göre değişmektedir. Malların çoğu en çok kayırlan ülke prensibi çerçevesinde vergilendirilmekte olup, birinci sütundaki Genel Vergi oranlarına tabidir. Bu ülkeler dışında kalan ‘normal ticari ilişki’ geliştirilmemiş ülkeler, ikinci sütunda yer alan vergilere tabidirler.

Bazı durumlarda gümrük vergisi alınmamaktadır. Bu durumda malın bu kategoriye girdiğini ispatlamak ithalatçının mükellefiyetidir. Bu ürünler 1 numaralı Genel sütununun altında Özel başlığı altında yer alır. Genel Tercihler Sistemi (GTS) çerçevesinde tanınan vergi istisnaları bu özel sütunda yer almaktadır. Tarife cetvelinin 9 numaralı bölümü diğer istisnaları içermektedir. Burada bazı bilimsel ve kurumsal istisnalar, bireysel istisnalar ve geri gönderilen ABD menşeli mallar yer almaktadır.

ABD Ticaret Bakanlığı, Uluslararası Ticaret Komisyonu’na ait <https://hts.usitc.gov/current> adresinden; ilgili HS kodları bazında, ABD’ye ithalatta uygulanan “gümrük vergi” oranlarına ulaşmanız mümkündür.

ABD’de ürünlerin %37’lik bir bölümüne vergisiz “duty free” olarak pazara giriş hakkı verilmekte, %7’lik kısmına ise yüksek vergiler uygulanmaktadır. Yüksek vergi oranlarına tabii ürünler arasında ülkemiz ihracatı bakımından önem arz eden ürünlerin yer aldığı görülmektedir. Bu kapsamda ürün çeşidi ve GTİP’ine bağlı olarak değişmekle birlikte,

ABD tütün ürünlerine %350, tekstil ve giyim ürünlerinde %50, tarım ürünlerinde %35 ve ayakkabılarda %48'e varan oranlarda gümrük vergisi uygulamaktadır.

Gıda ve tarım ürünlerinden et, konserve ton balığı, süt ürünleri, yer fıstığı, şeker ve şeker içeren ürünler, tütün ve tütün mamullerinde yüksek gümrük vergilerine ek olarak gümrük vergili olarak uygulanan kotolar da pazara girişi zorlaştırmaktadır.

C) İç Vergiler ve Oranları

ABD'de vergiler federal, eyalet ve yerel idareler düzeyinde toplanmaktadır. Eyaletlerden bazılarında eyalet vergisi bulunmamakta, bunun yerine yerel vergiler olabilmekte, ya da yerel vergiler bulunmayıp eyalet vergisi bulunabilmektedir. Eyalet ve yerel vergiler tüketim, gelir ve/veya satışlar üzerinden olabilmektedir. Bu vergiler federal düzeyde toplanmamaktadır. Federal düzeyde tüketim vergisi uygulanan ürünler alkol, benzin, ulaşım ve iletişim, ozon tabakasına zararlı kimyasallardır. <http://taxfoundation.org/> adresinden bütün eyaletlerdeki vergi oranlarına ulaşmak mümkündür.

Her eyalet ve yerel idare kendi özel vergi kanunlarına ve vergi toplama idaresine sahiptir. Birçok vergi kanununu uygulayabilmek için gelirin kazanıldığı coğrafi bölgenin bilinmesi zorunludur. Yabancı uyruklular faiz, kar payı, kira geliri, aylık ücret gibi ABD'de kazandıkları düzenli gelirlerden vergi vermekle yükümlüdürler. Bu vergilerin en fazla uygulandığı oran %35'tir. ABD'de ticari faaliyette bulunan yabancı uyruklular kar üzerinden vergiye tabidirler. Yabancı uyruklu şirketlere kar üzerinden uygulanan en yüksek vergi oranı %35, yerleşik olmayan bireyler için %39,6'dır. Şirketler ayrıca şubeleri için de vergiye tabi olabilirler. Türkiye ve ABD arasında Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi Anlaşması bulunmaktadır.

Ayrıca, Vaşington Ticaret Müşavirliği tarafından hazırlanan raporda daha detaylı bilgiler mevcuttur.

(<https://ticaret.gov.tr/data/5f6c5a6e13b876b0401fa890/ABD%20Vergi%20Sistemi.pdf>)

D) Ürün Standartları ile ilgili Uygulamalar

ABD'de standartlar sanayi ve kamu işbirliği içerisinde tesis edilmekte olup, gönüllü standartların oluşturulması ve uygulanması konusunda Amerikan Ulusal Standartlar Enstitüsü (American National Standards Institute-ANSI), Amerikan Test ve Materyal Topluluğu (American Society of Testing and Materials) ve United Laboratories (UL) gibi şirket ve sivil toplum örgütleri yetkili kuruluşlardır.

Söz konusu kuruluşlardan 125 binden fazla şirket ve 3.5 milyondan fazla profesyonelden oluşan üyelik yapısı ile ANSI, ABD'nin Uluslararası Standardizasyon Örgütü'ndeki (International Organization for Standardization-ISO) resmi temsilcisi konumundadır. Bu bağlamda, ABD'de standartlar federal örgütler tarafından oluşturulmamakta olup, sivil toplum organizasyonları tarafından oluşturulan standartların uygulanması sürecinde yukarıda yer verilen federal kamu otoriteleri gözetim görevi üstlenebilmektedir.

ABD ürün güvenliği ve denetimi sistemi gerek federal seviyede gerekse Eyalet seviyesinde düzenlenen kurallar bütününden oluşmaktadır. Genel itibarı ile federal seviyede ürün güvenliği ve denetiminden sorumlu kurumlar aşağıdadır:

- Ticaret Bakanlığına bağlı Ulusal Standartlar ve Teknoloji Enstitüsü (National Institute of Standards and Technology), <https://www.nist.gov/>
- Federal Havacılık İdaresi (Federal Aviation Administration), https://www.faa.gov/regulations_policies/
- Alkol ve Tütün Vergi ve Ticaret Bürosu (Alcohol and Tobacco Tax and Trade Bureau) <https://www.ttb.gov/>
- Alkol, Tütün ve Ateşli Silahlar Bürosu (Bureau of Alcohol, Tobacco and Firearms) <https://www.atf.gov/>
- Ulusal Otoyol Trafiği Güvenlik İdaresi (National Highway Traffic Safety Administration-NHTSA) <https://www.nhtsa.gov/importing-vehicle>
- ABD Sahil Güvenliği (U.S. Coast Guard) <https://www.uscg.mil/>
- Gıda ve İlaç İdaresi (Food and Drug Administration) <https://www.fda.gov/>
- ABD Tarım Bakanlığı Bitkisağlığı <https://epermits.aphis.usda.gov/manual/index.cfm?action=pubHome>
- ABD Tarım Bakanlığı, İş Güvenliği ve Sağlığı İdaresi (Occupational Safety and Health Administration),
- Çevre Koruma Ajansı (Environmental Protection Agency) <https://www.epa.gov/>
- ABD Nükleer Düzenleme Komisyonu (U.S. Nuclear Regulatory Commission) <https://www.nrc.gov/>
- ABD Kimyasal Güvenliği ve Zarar Araştırma Yönetimi (U.S. Chemical Safety and Hazard Investigation Board) <https://www.csb.gov/>
- Federal Motorlu Taşıtlar Güvenlik İdaresi (Federal Motor Carrier Safety Administration) <https://www.fmcsa.dot.gov/>

- Tüketici Ürünleri Güvenliği Komisyonu (Consumer Products Safety Commission-CPSC) gibi kurumlardır. <https://www.cpsc.gov/>

Teknik Düzenlemeler

Teknik düzenleme konusunda ABD İç Güvenlik Bakanlığı (Department of Homeland Security) bünyesinde görev yapan Gümrük ve Sınır Koruma Ajansı (Customs Border Protection-CBP) www.cbp.gov başlıca kuruluştur.

Akreditasyon Uluslararası Akreditasyon Forumu (IAF) Üyesi Olan Akreditasyon Kuruluşları American National Standards Institute (ANSI)

Mr. Lane Hallenbeck

Vice President - Accreditation Services

American National Standards Institute

1819 L St NW, Washington, DC 20036

United States of America

Tel: 1.202.331.3612

Fax: 1.202.293.9287

Email: lhallenb@ansi.org

Website: <http://www.ansi.org>

Standart sisteminin ana ayaklarından biri ANSI aynı zamanda bir akreditasyon kuruluşu olup akredite ettiği kuruluşlara; laboratuvar, ürün sertifikalandırma, uygunluk değerlendirme gibi kriterler ışığında ve ilgili standart özelinde <https://anab.ansi.org/> internet adresinden ulaşılabilmektedir.

American National Standards Institute - American Society for Quality National Accreditation

Board LLC (ANAB)

Mr. Randy Dougherty

ANAB

PO Box 586

Milwaukee, Wisconsin 53201-0586

United States of America

Tel: 1.414.347.9858

Fax: 1.414.765.8661

Email: RDougherty@anab.org

Web: <http://www.anab.org>

American Association for Laboratory Accreditation (A2LA)

Mr. Robert Miller

Accreditation Manager

A2LA

5301 Buckeystown Pike Suite 350,

Frederick, MD 21704

United States of America

Telephone: 1.301.644.3248

Fax: 1.301.662.2974

Email: rmiller@A2LA.org

Website: <http://www.A2LA.org> directory of A2LA Accredited

Organizations: <https://cabportal.touchstone.a2la.org/index.cfm?event=directory.index>

International Accreditation Service, Inc. (IAS)

Mr. Mohan Sabaratnam

Director, Quality & Accreditation IAS

3060 Saturn Street, Suite 100, Brea, CA 92821-1732

United States of America Telephone: 1.562.364.8201 Fax: 1.562.699.8031

Email: msabaratnam@iasonline.org Website: <http://www.iasonline.org>

International Laboratory Accreditation Cooperation (ILAC) ve Multilateral Recognition

Arrangement (MRA) tarafı olan Akreditasyon Kuruluşları

- American Association for Lab Accreditation (A2LA)
- ANSI-ASQ National Accreditation Board (ANAB)
- International Accreditation Service, Inc (IAS)
- National Voluntary Laboratory Accreditation Program (NVLAP)
- Laboratory Accreditation Bureau (L-A-B)
- Perry Johnson Laboratory Accreditation, Inc. (PJLA)
- AIHA's Laboratory Accreditation Programs, LLC
- American Society of Crime Laboratory Directors / Laboratory Accreditation Board

Teknik Düzenlemeler, Standartlar ve Uygunluk Değerlendirmesi Prosedürleri

a) Standartlar

ABD standardizasyon sistemi son derece yayılmış ve karmaşık bir görüntüde olup gönüllülük esasına dayalı standartların daha çok kullanıldığı bir yapı arz etmektedir. Sistemin temel yönlendireni olmayan Federal kuruluşlar tarafından oluşturulmuş zorunlu 44 bin adet standart (https://www.standardsportal.org/usa_en/standards_system.aspx) bulunurken 600 özel sektör kuruluşunun geliştirdiği 50 bine yakın standart ise gönüllü tarafta bulunmaktadır.

Yukarıda yer alan federal kuruluşlara ilave olarak, ABD standartlarının büyük çoğunluğunu oluşturan 19 kuruluşun olduğu da görölmektedir.

Bu kuruluşlar ise: ASTM International; Association of American Railroads (AAR); American Association of Cereal Chemists (AACC); American Association of State Highway and Transportation Officials (AASHTO); American Conference of Government Industrial Hygienists (ACGIH); American Oil Chemists Society (AOCS); American Petroleum Institute (API); American Railway Engineers Association (AREA); American Society of Mechanical Engineers (ASME), U.S. Pharmacopia; the Association of Official Analytical Chemists (AOAC); the Cosmetic, Toiletry and Fragrance Association (CTFA), now known as the Personal Care Products Council; the Society of Automotive Engineers (SAE); the Aerospace Industries Association (AIA); the Electronic Industries Association (EIA); the Institute of Electrical and Electronics Engineers (IEEE); Technical Association of the Pulp and Paper Industry (TAPPI), Underwriters Laboratories (UL); and the National Fire Protection Association (NFPA) olarak sıralanabilmektedir.

b) Teknik Düzenlemeler

ABD İç Güvenlik Bakanlığı (Department of Homeland Security) bünyesinde görev yapan Gümrük ve Sınır Koruma Ajansı (Customs Border Protection-CBP) hem ülke güvenliği açısından tehlikeli olabilecek her türlü sınır ihlalini engellemek hem de ticaretin gümrük kapılarından yasal ve usulüne uygun bir şekilde aksamadan yapılmasından sorumludur.

Standartlar konusunda ABD düzenleme ve uygulamaları şeffaflık arz etmektedir. Bu bağlamda, DTÖ bildirimleri dışında ihracatçılarımızın, ABD tarafından uygulanan standartlara ilişkin ayrıntılı bilgilere yukarıda yer verilen kurum ve kuruluşlar ile irtibata geçerek veya IBR Standartlar Portalı

(<http://ibr.ansi.org/>), ANSI Amerikan Ulusal Standartlar sayfası

(<http://publicaa.ansi.org/sites/apdl/Lists/American%20National%20Standards/AllItems.aspx>), ve CPSC web sayfasından (<http://www.cpsc.gov/en/Regulations-Laws--Standards/>) ulaşmaları mümkün bulunmaktadır.

Gönüllülük esasına dayalı standartların koordinasyonu ve idaresi ise American National Standards Institute (ANSI) tarafından sağlanmaktadır. Bu kapsamda standart geliştiren kuruluşlar ANSI'nin https://www.standardsportal.org/usa_en/resources/sdo.aspx sitesinden görülebilmektedir.

ANSI tarafından özellikle ISO platformunda uluslararası standartlara uyum amacıyla yapılan çalışmalar mevcut olmakla birlikte, ABD teknik düzenleme ve standartları genel itibarı ile AB ve uluslararası standart, rehber ve dokümanlarından farklılık arz etmektedir. Nitekim, AB ile ABD arasında standart ve düzenlemelerin uyumlaştırılması halen müzakereleri devam etmekte olan Transatlantik Ticaret ve Yatırım Ortaklığı Anlaşması'nın ana müzakere başlıklarından birini teşkil etmektedir. Söz konusu farklılığın en önemli nedeni ABD ölçü birimlerinin metrik sistemden farklı olmasıdır. Diğer taraftan, ABD'de kullanılan elektrik altyapısının voltaj itibarı ile AB genelinden farklılık göstermesi (110V), otoyol ve araç güvenlik standartlarının farklılığı ve diğer pek çok alanda kullanılan ölçüm sistemindeki farklılıklar gibi örnekler ABD'de uygulanan standartların genel itibarı ile AB ve diğer uluslararası standartlardan farklılaşmasına neden olmaktadır.

E) Test Etme, Muayene ve Belgelendirme

a) Akreditasyon

ABD'de akreditasyon ile ilgili olarak aşağıdaki web adresinden mevzuat bilgilerine ulaşmak mümkündür:

https://www.standardsportal.org/usa_en/resources/USaccreditation_bodies.aspx

b) Ürün Güvenliği

ABD Tüketici Ürünleri Güvenliği Komisyonu <https://www.cpsc.gov/> (Consumer Product Safety commission-CPSC), ABD'de ürün güvenliği ve piyasa gözetiminden sorumlu olan kurumdur. CPSC 1972 yılında Kongre tarafından Tüketici Ürünleri Güvenliği Yasası'nda, eğitim, güvenlik standartları faaliyetleri, düzenleme ve uygulama yoluyla halkı tüketici ürünlerinden kaynaklanan makul olmayan yaralanma veya ölüm risklerine karşı korumak amacıyla oluşturulan bağımsız bir federal düzenleyici kurumdur.

Aşağıdaki linkte belirtilen ürünlerin Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonunda bir ürünün gümrüğe geldiği gerek gümrük İdaresi sistemi gerekse CPSC'nin sistemine girilen bilgilerden elde edildiğinde, İthalatçı veya ilgili gümrük müşavirine ilgili ürünler için "İnceleme altında" bilgisi düşer. Bu mesaj CPSC'nin ilgili malları gözden geçireceğini gösterir. Aynı zamanda CPSC'ye de gözden geçirilmesi gereken bir ürünün gümrüğe geldiği bilgisi ulaşır. Ön incelemeden sonra CPSC, bir gönderinin limanda veya ithalatçının tesislerinde inceleme gerektirdiğini belirlediğinde, mal sahibi veya gümrük müşaviri Otomatik Ticari Ortam (ACE) aracılığıyla ek mesajlar alacaktır.

Bu süreçlerde CPSC ilgili mallar için detaylı bir incelemenin gerekli olduğunu belirlemedikçe malların sınırdan gümrükten akışı engellenmez. Malların otomasyon sisteminde gerçek ulaştı notu veya ülkeye giriş başvurusu alındığında CPSC sistemi tarafından, gelen malların gümrükte inceleneceği bilgisini de CBS'ye otomatik olarak ileteneğinden CBS gerekli tedbirleri alacaktır. CPSC'nin hareket geçme zamanı malların gümrüğe geliş yoluna göre değişiklik göstermektedir. Buna göre giriş evraklarının sisteme girildikten sonra deniz yolu ile taşımalarda 20 iş saati sonunda diğer taşıma modlarında ise 8 iş saati sonunda CPSC'nin faaliyet gösterdiği gümrüklerde işlem başlatılır.

Sistem tarafından ticareti kolaylaştırma amacı ile çoğunlukla "mallar devam edebilir" mesajı gönderilir. Bunun dışında malların olduğu gibi bekletilmesi ve detay inceleme istekleri malların değişik seviyelerde inceleneceği ifade etmektedir ki, bu durum ürün güvenliği standartlarına ve düzenlemelerine uymama, ürünün nihai kullanıcıda yaralanmalara sebebiyet verebilme riski gibi pek çok nedenden dolayı meydana gelebilir.

CPSC tarafından potansiyel olarak incelenecek ürünlere ([https://www.cpsc.gov/s3fspublic/CPSC-Participation-in-1USG-Notification-Messaging-at-](https://www.cpsc.gov/s3fspublic/CPSC-Participation-in-1USG-Notification-Messaging-at-Import2021.pdf?wRCSUBs08FUC_eZtN8oKi3T_Y0acIGsB#:~:text=Using%20established%20messaging%20under%20Participating,review%20plan%20for%201USG%20notification)

[Import2021.pdf?wRCSUBs08FUC_eZtN8oKi3T_Y0acIGsB#:~:text=Using%20established%20messaging%20under%20Participating,review%20plan%20for%201USG%20notification](https://www.cpsc.gov/s3fspublic/CPSC-Participation-in-1USG-Notification-Messaging-at-Import2021.pdf?wRCSUBs08FUC_eZtN8oKi3T_Y0acIGsB#:~:text=Using%20established%20messaging%20under%20Participating,review%20plan%20for%201USG%20notification))

linkinden ulaşmak mümkündür. CPSC aşağıdaki linkte yer alan kanun yönetmelik ve diğer düzenlemeler kapsamında görevlerini yerine getirmektedir.

(<https://www.cpsc.gov/Regulations-Laws--Standards/Statutes>) CPSC Kahve makinesinden oyuncaklara ve çim biçme makinelerine kadar binlerce çeşit tüketici ürünü üzerinde yetki sahibidir.

Bununla birlikte, bazı ürün türlerinin piyasa güvenliği diğer federal kurumlar tarafından karşılanmaktadır. Bu kurumlara ilişkin tablo aşağıda paylaşılmaktadır.

CPSC, tüketici ürünlerinin yaralanma ve ölüm riskini aşağıdaki yollarla azaltmaya çalışmaktadır. 1- Endüstri ile gönüllü standartların geliştirilmesi,

- 2- Sorunlu standartların düzenlenmesi ve uygulanması; hiçbir standart kamuoyunu yeterince koruyamazsa tüketici ürünlerinin yasaklanması.
- 3- Ürünlerin geri çağırılmasını sağlamak ve onarım, değiştirme veya geri ödeme için düzenleme
- 4- Potansiyel ürün tehlikeleri üzerine araştırma yapmak
- 5- Medya, eyalet ve yerel yönetimler, özel kuruluşlar aracılığıyla ve tüketici sorularına yanıt vererek tüketicileri bilgilendirmek ve eğitmek.

CPSC, zorunlu bir standardın ihlali durumunda bir “İhlal Bildirimi” yayınlar. Bu bildirimler, şirketlere, geri çağırma, satışı durdurma veya üretimin düzeltilmesini içerebilecek gerekli düzeltici faaliyetin ihlali ve niteliği konusunda tavsiyelerde bulunur. Tüketiciler için çözümler, her geri çağırma duyurusunda açıklanmaktadır.

Federal yasalar, üreticilerin ve ithalatçıların birçok tüketici ürününü, ürün güvenliği gerekliliklerine uygunluk açısından test etmelerini gerektirir. Geçilen test sonuçlarına dayanarak, üretici veya ithalatçı tüketici ürününü yazılı veya elektronik sertifikada geçerli tüketici ürünü güvenlik gerekliliklerine uygun olarak onaylamalıdır. Sertifikaların, geçerli ürün veya sertifikanın kapsadığı ürünlerin sevkiyatına eşlik etmesi gerekir. Sertifikanın bir kopyası perakendecilere, distribütörlere ve talep üzerine hükümete verilmelidir.

Diğer taraftan Gümrük idaresi farklı ürün gruplarında ithalat öncesinde ürünün güvenlik, içerik olarak sağlığa zararı, pestisit içeriği, üründe belirli kimyasalların varlığı vb. unsurlar ile ilgili olarak ithalat öncesinde çeşitli denetimler için farklı federal kurumlar ile çalışmaktadır. Aşağıda yasaklı ürünler ve ithalat denetimine tabii çeşitli ürün gruplarına ilişkin kurum ve ürünler paylaşılmıştır.

İhracatta Ürün Güvenliği ve Kalite Açısından Zorunlu Belgeler

Ürün	Kurum
Alkol (Absint)	Gıda ve İlaç İdaresi (FDA) https://www.fda.gov/industry/entryprocess/entrysubmission-process ve Hazine Bakanlığı ABD Gıda ve İlaç İdaresi düzenlemeleri 21 CFR 172.510 ve Hazine Bakanlığı Alkol ve Tütün Vergi ve Ticaret Bürosu Dairesi düzenlemelerine (27 CFR Bölüm 13.51, 5.42 (a) ve 5.65) tabidir. "thujone free" (milyon thujone başına 10 parçadan az içermelidir);
	"absinthe" terimi marka adı olamaz; "absinthe" terimi etiket üzerinde tek başına duramaz; ve sanat eserleri ve / veya grafikler halüsinojenik, psikotropik veya zihin değiştirici etkileri yansıtmaması konusunda düzenlemeler mevcuttur.

Alkollü İçecekler	Her eyalet için ayrı bir Kurul mevcuttur.
Otomobiller ve dış aksam parçaları, (far, ışıklar, ayna, motor, bebek koltuğu vb)	Ulaştırma Bakanlığı (NHTSA, National Highway Traffic Safety Administration) Ulusal Karayolu ve Trafik Güvenliği idaresi – (hırsızlık, güvenlik ile ilgili standartlar) https://www.nhtsa.gov/laws-regulations/fmvss Çevre Koruma İdaresi (EPA, Environemnt Protection Agency) emisyon hacimleri ile ilgili denetim) https://www.epa.gov/state-and-localtransportation
Biolojik Ürünler (mantar, virüs, bakteri, bakteri kültürü, kuş, canlı hayvan, bitki vb)	Tarım Bakanlığı https://www.aphis.usda.gov/aphis/ourfocus/animalhealth/animaland-animalproduct-import-information ve Hastalık Denetim ve Korunma İdaresi (CDS) , EPA https://www.epa.gov/pesticides/antimicrobialpesticides ve FDA https://www.fda.gov/industry/entry-process/entrysubmissionprocess
Seramik Mutfak Ürünleri	Yasak ve kısıtlama olmamakla beraber, FDA yurtdışından alınan seramik ürünleri için kurşun testi tavsiye etmektedir.
Askeri ve Savunma Amaçlı Ürünler	ABD Ticari Savunma Ürünleri Denetim Başkanlığı https://www.pmdt.state.gov/ddtc_public
Ateşli Silahlar ve Patlayıcılar	Alkol, Tütün, Ateşli Silahlar ve Patlayıcılar Başkanlığı (ATF) https://www.atf.gov/contact/licensing-and-other-services ve ABD Ticari Savunma Ürünleri Denetim Başkanlığı

Balık ve Vahşi Yaşam Ürünleri (vahşi kuşlar, balık ve sürüngenler ve bunların derileri ile bunlardan imal edilen ürünler)	ABD Balık ve Vahşi Yaşam Hizmetleri U.S. Fish and Wildlife Service (FWS) https://www.fws.gov/le/businesses.html
Gıda Ürünleri	Bazı gıda ürünleri APHIS (Bitki ve Bitki Sağlığı Kurumu) denetimine tabiidir. https://www.aphis.usda.gov/aphis/ourfocus/planthealth/importinformation https://www.aphis.usda.gov/aphis/ourfocus/planthealth/importinformation/agriculture-quarantine-inspection Bazı gıda ürünleri ayrıca sağlık, güvenlik ve bioterör gibi kontroller için FDA denetimine tabiidir. https://www.fda.gov/food/importing-foodproductsunited-states/prior-notice-imported-foods
Tohum, Meyve ve Sebzeler (Bazı meyve sebzeler pestisit kontrolü için denetime tabiidir)	APHIS (Bitki ve Bitki Sağlığı Kurumu) denetimine tabiidir. https://www.aphis.usda.gov/aphis/ourfocus/planthealth/importinformation

ABD Helal Belgelendirme ABD'deki helal pazarı devlet kuruluşları tarafından denetlenmemektedir. ABD, İslam İşbirliği Teşkilatı (İTT) veya İslam Ülkeleri Standartlar ve Metroloji Enstitüsü (SMIIC) üyesi değildir. Helal belgelendirmesi zorunlu değildir. IFANCA, Amerika İslami Gıda ve Beslenme Konseyi gibi sertifikalandırılma yapan ABD'de faaliyet gösteren birçok firma bulunmaktadır. Linkte yer alan veri tabanında birçok firmaya ulaşmak mümkündür. (Sertifikalı Şirketler). Bu şirketlerin birçoğu uluslararası faaliyet göstermektedir.

ABD tarafından düzenlenmiş belirli bir standart yoktur ancak bir ürünün 'helal' adı altında ambalaj edilebilmesi için İslami kurallara uyması gerekmektedir. Ürünün helal olarak kategorize edilebilmesi için helal şartlara uygun üretilmiş olması gerekmektedir.

ABD'nin şart koştugu herhangi bir sertifika sistemi olmadigi için ihracatçı ülkelerin sağlık kurallarına uyması yeterlidir. Helal olmadigi halde helal ambalajına sahip ürünlerin üreticileri için belirli eyaletlerde cezalandırma vardır. Ülkede bulunan Müslüman toplulukları, helal standartların sistemin bir parçası olması için çaba göstermektedir. Ürönlere helal sertifikası veren devletten bağımsız kuruluşlar vardır.

ABD'de resmi uygulamalar için helal belgesi uygunluğu içi bir uygulama bulunmamaktadır. Devlet tarafından belirli bir helal sistemi olmadigi için belirli bir koordinasyon sistemi yoktur. IFANCA gibi kuruluşlardan sertifika alan üreticiler, sertifika alınan kurumun helal damgasını ürünlerinin üzerine yerleştirir. Sertifika almadan önce ürünün devlet tarafından konulan besin denetimlerinden geçmesi gerekmektedir. Ancak helal sertifikasyonu yapan kuruluşlarda bazı ek belge ve bilgiler talep edilebilmektedir. Helal sertifikası almak için firmalar belirli bir prosedürden geçmelidir. Bu prosedürü geçmek için de üreticiler helal kuralları doğrultusunda bir kontrolden geçmektedirler. Bu prosedür çerçevesinde kesim belgesi, ulaşım detayları ve benzeri bilgilerin sertifika veren kurum tarafından denetlenmesi gerekebilmektedir.

Ürün Güvenliği Denetimleri

ABD gümrük bölgelerinde fiziki kontroller her ürün gurubu için ihtiyaç duyulduğuca uygulanmakla birlikte, tarım ve gıda ürünleri, kimyasallar ve patlayıcılar gibi ürün grupları daha sıkı kontrol uygulamalarına tabidir. Bununla birlikte, ABD gümrük otoritesi tarafından uygulanan fiziki kontroller aşağıda yer verilen genel çerçevede yapılmaktadır:

- Ürünlerin gümrükleme ve tabi olacağı gümrük vergisinin belirlenebilmesi amacıyla,
- Ürünlerin menşeye işaretlemesine ihtiyaç duyup duymadığını belirlenmesi, ihtiyaç duyuluyorsa menşeye işaretlemesinin doğru yapıldığı tespit edilmesi amacıyla,
- Sevkiyatın yasaklı ürün içerip içermediğinin tespiti amacıyla,
- Faturada yer verilen miktar ile sevkiyatta bulunan ürünün miktarının uyumlu olup olmadığının tespiti amacıyla ve
- Ürünlerin doğru faturalandırılıp faturalandırılmadığının tespiti amacıyla.

Tarım ve gıda ürünleri gibi hassas ürünlerin yanı sıra tekstil ve konfeksiyon ürünleri de ABD gümrük otoritesi tarafından hassas olarak değerlendirilmekte ve özellikle fikri mülkiyet hakları kapsamında gerekli görölmesi halinde daha sıkı denetimlere tabi tutulabilmektedir. Genel itibarı ile ABD'ye ihracatta ihraç edilen ürün miktarı faturada ABD ölçü birimlerine göre belirtilebilmekle birlikte, gümrük giriş belgesinde ürün miktarı metrik olarak ifade edilmek zorundadır.

Sevk Öncesi İnceleme

ABD'ye ihracatta zorunlu sevk öncesi inceleme uygulaması yukarıda yer verilen C-TPAT programı kapsamında yapılabilmektedir. C-TPAT'in uygulamasından sorumlu bulunan kuruluş CBP'dir. Öte yandan, gıda ürünleri ve medikal ürünlerin ihracatı öncesinde ihracatçı şirketlerin FDA'ye kayıt yaptırma zorunluluğu bulunmakta olup, söz konusu şirketler ihtiyaç duyulması halinde FDA tarafından yerinde ziyaret edilebilmektedir.

Ürünler: Karşı ülkenin talebi olduğu durumda sevk öncesi inceleme yapılmakta ve söz konusu inceleme belli ürünleri içerebildiği gibi (Meksika; ayakkabı, tekstil, çelik gibi) belli bir meblağı aşan tüm sevkiyatları da kapsayabilmektedir.

Çalışılan Gözetim Şirketleri:

Bivac/Bureau Veritas, Miami, FL

Tel: (305) 593-7878 <http://www.bivac.com> Cotecna, Miami, FL Tel: (305) 828-8141
<http://www.cotecna.com>

Intertek, Americas Tel: (800) 967-5352

<http://www.intertek.com/inspection/>

SGS, Miami, FL Tel: (305) 592-0410

<http://www.sgs.com/en/Public-Sector.aspx>

İthalat Denetimi:

ABD'ye ihraç edilen ürünlerin ilgili güvenlik şartlarına uyup uymadığına ilişkin denetimler hem ithalat aşamasında hem de ürün piyasada iken yapılmaktadır. İthalat aşamasında yapılan güvenlik denetimleri daha ziyade ABD Gümrük ve Sınır Koruma İdaresi (Customs and Border Protection-CBP) tarafından yapılmakla birlikte, FDA tarafından kurulan bölge ofislerince de söz konusu denetimler yapılabilmektedir. Bu bağlamda, CBP tarafından ithalat aşamasında gerek CBP bölge ofisleri yolu ile ihracatçı ülkede gerekse ABD gümrüklerinde kargo güvenliği denetimleri yapılmakta ve Terörizme Karşı Gümrük-Ticaret Ortaklığı (Customs-Trade Partnership Against Terrorism-CTPAT) Programı kapsamında muayeneler yapılmaktadır. Ürün piyasada iken yapılan denetimler ise genel itibarı ile tüketiciler tarafından iletilen şikayetlere bağlı olarak yukarıda mezkur diğer otoriteler tarafından yapılmaktadır.

Ürünler:

Tarım Ürünleri: Avokado, hurma, fındık, üzüm, greyfurt, kivi, zeytin, soğanlar, portakallar, İrlanda patatesi, Antep fıstığı, kuru üzüm, domatesler ve cevizler.

ABD Tarım Bakanlığı Hayvan ve Bitki Sağlığı İnceleme Biriminin (Animal and Health Inspection Service-APHIS) meyve ve sebze ithalatına ilişkin istediği ülke ve ürün spesifik bilgi edinilebilen

“favir” isimli veritabanına

<https://epermits.aphis.usda.gov/manual/index.cfm?action=pubHome> linkinden ulaşmak mümkündür

Denetimi yapan kurum ve kuruluşlar:

US Department of Agriculture, Agricultural Marketing Service, Uygunluk ve Uygulama Birimi

Denetim şartları (fiziki kontroller, her parti için, risk esaslı denetim gibi) Ticari kalite fiziki kontrolleri, her parti için ABD federal yasaları bütün çocuk ürünlerinin yasalara güvenlik ve standartlara uygunluğunun, nesnel tarafsız ve CPSC tarafından onaylanmış bir üçüncü taraf laboratuvarı tarafından test edilmesini şart koşar. CPSC dünya çapında 400'den fazla laboratuvarı çocuk ürünleri ve diğer çeşitli gereksinimler için test yapmak üzere yetkilendirmiştir.

İthalatçı, üçüncü taraf testlerinin yurtdışında üretilen bir çocuk ürünü üzerinde yapılmasını, ABD üreticisi ise üçüncü taraf testlerinin yurt içinde üretilen bir çocuk ürünü üzerinde yapılmasını sağlamalıdır.

İlk sertifikasyon testi, CPSC tarafından onaylanmış bir laboratuvar tarafından yapılan test sonucunda “Çocuk Ürünleri Sertifikası” hangi çocuk ürünleri güvenliği testlerinin yapıldığı bilgisini içerecek şekilde İngilizce olarak düzenlenir

Söz konusu çocuk ürünü veya çocuk ürününün bileşen bölümünde daha sonra önemli bir değişiklik yapılırsa, bileşen parçasının veya tüm ürünün üçüncü bir taraf CPSC tarafından kabul edilen bir laboratuvarında ve yeni bir Çocuk Ürün Sertifikası gereksinimlerini karşılayacak şekilde yeniden test edilmesi ve yeni bir sertifika düzenlenmesi gerekir. Bu sertifikaya “materyal değişikliği testi sertifikası” denir.

İlk testi yapıldıktan sonra üretimine herhangi bir materyal değişikliği yapılmadan devam edilen ürünler için 1-2 veya 3 yıllık aralıklarla “periyodik testlerin” yapılması gereklidir.

ABD Federal yasaları çocuk ürünü olmayan veya genel kullanım amaçlı ürünlerin ürün güvenliği kurallarına uygunluğunun test edilmesi ve sertifikalandırılması için makul bir test programına tabi tutulmasını gerekli kılabilir.

CPSC'nin İthalat Gözetim Dairesi (EXIS), tüketici ürünlerinin ithal sevkiyatlarını tanımlamak ve incelemek için ABD Gümrük ve Sınır Koruması (CBP) ile yakın işbirliği içinde çalışmaktadır. Bu çabanın bir parçası olarak EXIS, giriş limanlarında CBP personeli ile yan yana çalışan araştırmacılara sahiptir. EXIS ayrıca ithalatçıları, üreticileri ve Gümrük komisyoncularını CPSC'nin standartları ve prosedürleri konusunda eğitmek için çalışmaktadır.

E) Ambalaj, Paketleme ve Etiketleme

Doğru faturalandırma ve uygun paketleme, paralel giden iki uygulamadır. Malların sistematik olarak faturalandırılması, her pakete marka ve numara konulması, bu numara ve markaların ilgili faturalarda gösterilmesi ithalatçıların gümrükteki işlemlerini kolaylaştırmaktadır.

Eğer her bir paket sadece tek çeşit malla doluyorsa gümrükte kontrol edilmesi daha kolay olacaktır. ABD gümrüklerinde paketler narkotik olup olmadığını tespit etmek için de kontrol edilmekte, şüphelenilen paketler tam veya yarım olarak açılmakta ve bu da mallara zarar verebilmektedir.

Bu çerçevede tetkiki kolaylaştırıcı bir paketleme yöntemi olarak paletli kargo sistemi önerilmektedir. Bu yöntemde mallar paletlere yüklenilmekte, tetkik sırasında forklifte yüklenerek kısa zamanda işlemde geçirilmektedir. Başka bir yöntem paketin üzerinde narkotik köpeğine geçiş için yeterli boşluğun bırakılmasıdır.

Birçok malın birlikte paketlenmesi halinde gümrük gözetimi altında mallar ayrılmakta veya paket en yüksek gümrük vergili ürünle doluymuş gibi değerlendirilmektedir.

ABD'ye gıda ithalatında Paketleme konusunda ABD Gıda ve İlaç İdaresi'nin (FDA) <http://www.fda.gov/Food/IngredientsPackagingLabeling/default.htm> sayfasından bilgi almak mümkündür.

ABD Gümrük Kanunları, dışarıda üretilerek ithal edilen her malın görülebilir bir yerinde İngilizce, okunur ve kalıcı olarak geldiği ülkenin adının yazılmasını öngörmektedir. Kalıcı olma süresi, malın en son kullanıcıya ulaşmasına kadar geçen süredir. Bazı durumlarda her bir malın değil de her bir konteynerin markalanması mümkün bulunmaktadır.

Ayrıca, son kullanıcısının bizzat ithalatçı olduğu malların, markalanması fiziki olarak mümkün olmayan malların, zarar verilmeden markalanması mümkün olmayan malların, 20 yıldan yaşlı malların ve konteynerin markalanmasının, makul bir şekilde ürünün hangi ülkede üretildiğini göstermeye yettiği malların markalanması gerekmemektedir. ABD mülkiyetinde olan mallar, vergiden muaf olan Amerikan balıkçılık ürünleri, ABD'den

ihraç edilip geri dönen mallar ve 5 doların altı değerinde olup, gümrük girişi yapmayan malların konteynerlerinde da markalama yapılması zorunlu değildir.

Gümrük İdaresine gelen mallar, gerektiği şekilde markalanmamışsa gümrük değerinin %10'u oranında cezaya tabidir. Söz konusu malların gümrük idaresi gözetimi altında işaretilenmesi, imha edilmesi veya ihraç edilmesi halleri cezai durumu ortadan kaldırmaktadır.

Şişeler, kavanozlar ve benzeri saklama kaplarında olduğu gibi ABD'de başka bir ürünle birleştirilmek üzere ithal edilen malların üzerinde, sadece kabın orijininin ülkesi açıkça yer almak zorundadır. Örneğin 'Bottle Made in Turkey'.

İthal edilen mallar ABD'de yeniden paketlenenlerse ithalatçı malları gümrükten çektikten sonra etiklerine zarar vermeyeceğini taahhüt etmeli ya da yeniden paketlemek üzere satıyorsa markalama kurallarını paketleyenlere bildirmelidir.

Özel Menşe Ülke İşaretleme Gereklere: Bazı ürünler özel menşe ülke markalama düzenlemelerine tabidir. Demir ve çelik borular, rögar kapağı, ızgara ve halkalar, preslenmiş gaz silindirleri, asit veya elektrolitik, soğuk damga, oyma, eriterek yazma yöntemlerinden biriyle markalandırılırlar.

Bıçaklar, cerrahi ekipman, laboratuvar malzemeleri, basınçlı kaplar ve bu nevi malzeme, kol saatleri, duvar saatleri, optoelektronik sunum aygıtları özel etiketleme yöntemlerine tabidir. Yanlış Bilgilendirme: 1946 tarihli Trade-Mark Kanunu'nun 42 numaralı bölümü, ithal edilen hiç bir ürünün üretildiği ülkeden başka bir ülkede veya ABD'de üretildiğine dair yanlış markalandırılmayacağını hükme bağlamıştır. Aynı Kanunun 43. bölümünde de, menşe ülke isminin bir bölümünün bilerek kapatılması, çıkartılması, değiştirilmesi gibi hususların hapis cezası gerektiren suç olarak değerlendirileceği hükmü bulunmaktadır.

ABD'ye gıda ithalatında etiketleme konusunda uyulması gereken hususlarla ilgili olarak ABD Gıda ve İlaç İdaresi'nin (FDA) <https://www.fda.gov/food/guidance-documents-regulatory-information-topic-food-and-dietary-supplements/labeling-nutrition-guidance-documents-regulatory-information> sayfasından bilgi almak mümkündür.

F) Teknik Engeller

ABD tarafından dış ticarete uygulanmakta olan teknik engeller hakkında bilgiye www.teknikengel.gov.tr sitesinden erişilebilmektedir.

Ticarette Teknik Engeller web sitesi, kullanıcıların teknik engeller alanında yararlanacağı ve etkin olarak kullanacağı temel bir platform olarak yapılandırılmıştır. Bu çerçevede, söz konusu siteden ülkeler itibariyle ticarete teknik engeller uygulamaları hakkında bilgi

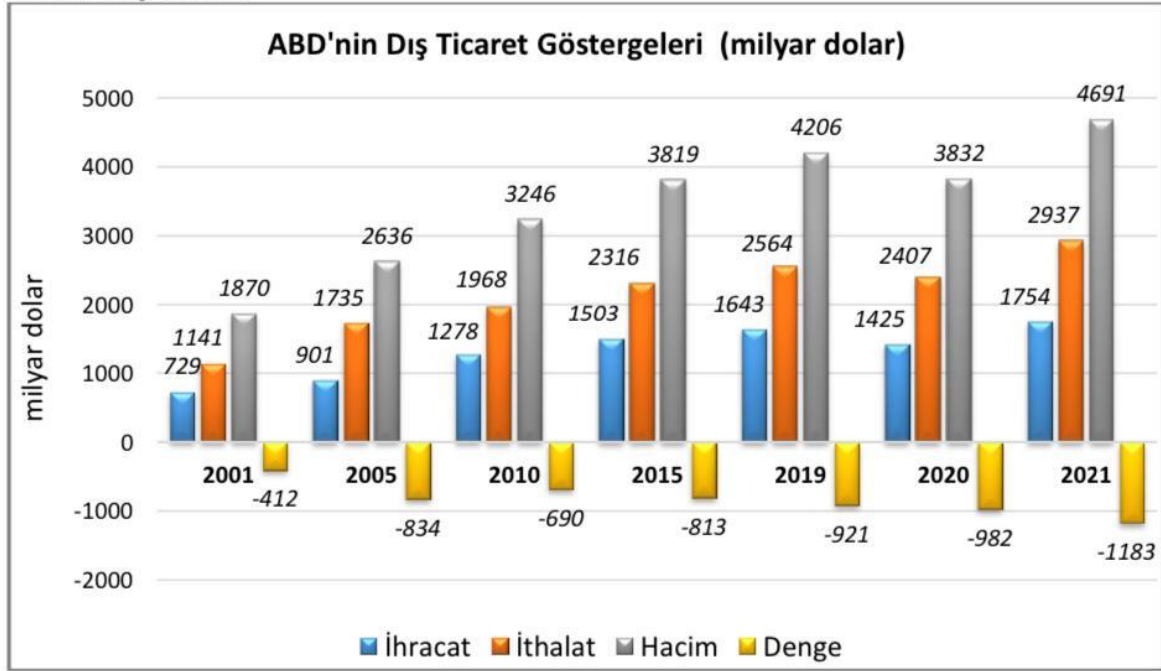
sahibi olunabilmekte, ülkelerin mevzuat ve uygulamaları hakkında Bakanlığımızdan bilgi talep edilebilmekte ve ihracatta karşılaşılan teknik engeller interaktif olarak Bakanlığımıza bildirilebilmektedir. Söz konusu siteye ücretsiz olarak üye olunabilmektedir. Sitenin üyelerine ilgilendikleri ülke ve ürün gruplarına ilişkin düzenlemeler günlük olarak e-posta ile gönderilmektedir.

4. DIŞ TİCARET

Genel Durum

ABD 2,9 trilyon dolar ithalat ile dünyanın en büyük mal ithalatçısı ve 1,7 trilyon dolar ihracat ile Çin'den sonra 2. en büyük mal ihracatçısı konumundadır. Hizmetler ticaretinde dünyanın en büyük ihracatçısı ve ithalatçısı olan ABD, toplam ihracat ve ithalatta da (hizmetler ve mal ticareti toplamı) lider konumdadır.

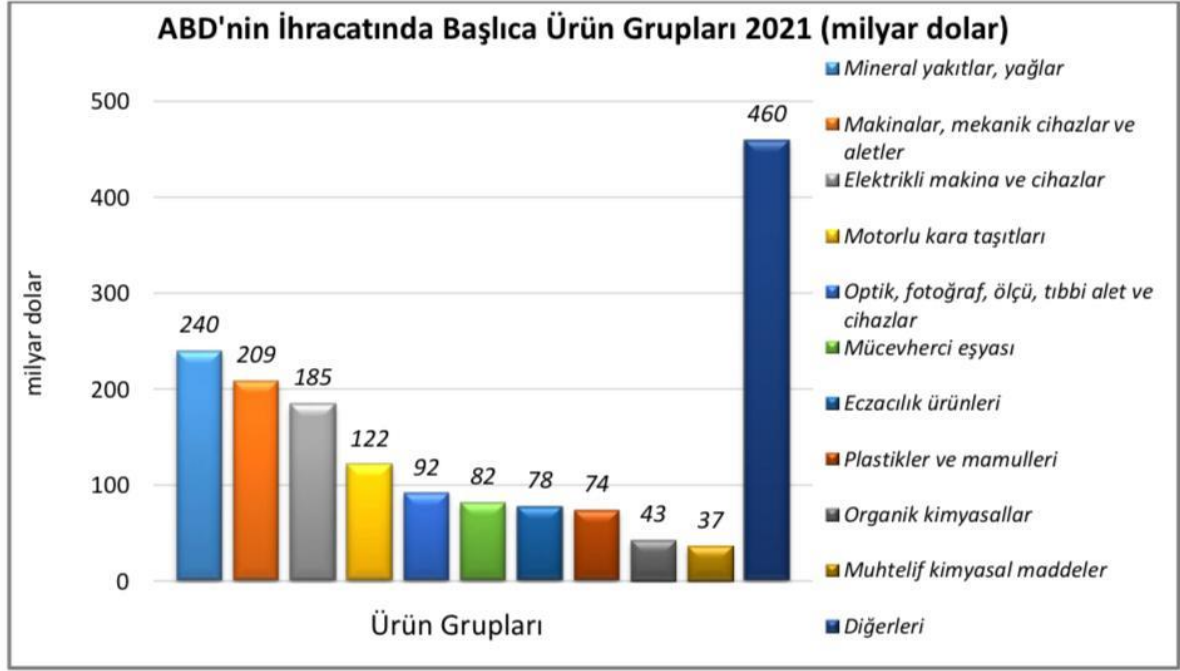
Ülkenin Dış Ticareti

Kaynak: Trademap

İhracat

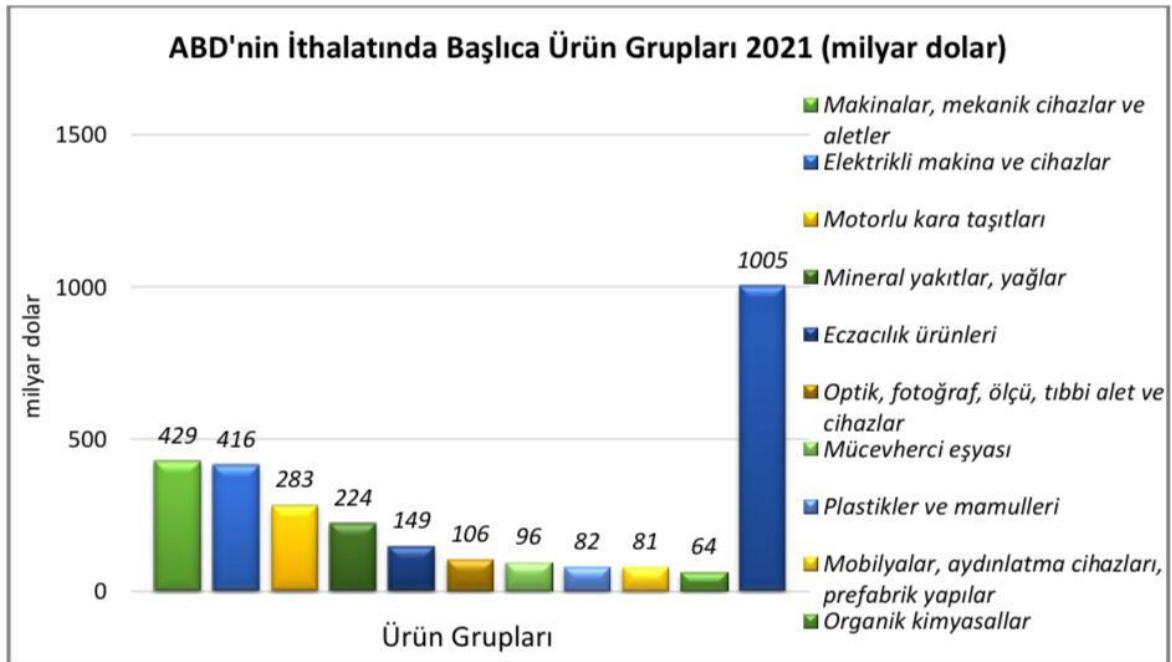
2021 yılında ABD'nin ihracatı %23 artarak 1,7 trilyon dolar olmuştur. 2021 yılında ihraç ettiği başlıca ürünler; ham petrol, petrol ve petrol yağları, petrol gazları, otomobiller, elektronik entegre devreler, serum ve aşilar, karayolu taşıtları için aksam ve parçalar, telefon cihazları, medikal cihazlar, dozlandırılmış ilaçlar ve altındır.

Kaynak: Trademap

İthalat

2021 yılında ABD'nin ithalatı %22 artarak 2,9 trilyon dolar olmuştur. ABD'nin, 2021 yılında ithal ettiği başlıca ürünler; otomobiller, ham petrol, bilgisayarlar, telefon cihazları, dozlandırılmış ilaçlar, karayolu taşıtları için aksam ve parçalar, petrol yağları, serum ve aşılar, elektronik entegre devreler ve diğer mobilyalar ve bunların aksam ve parçalarıdır.

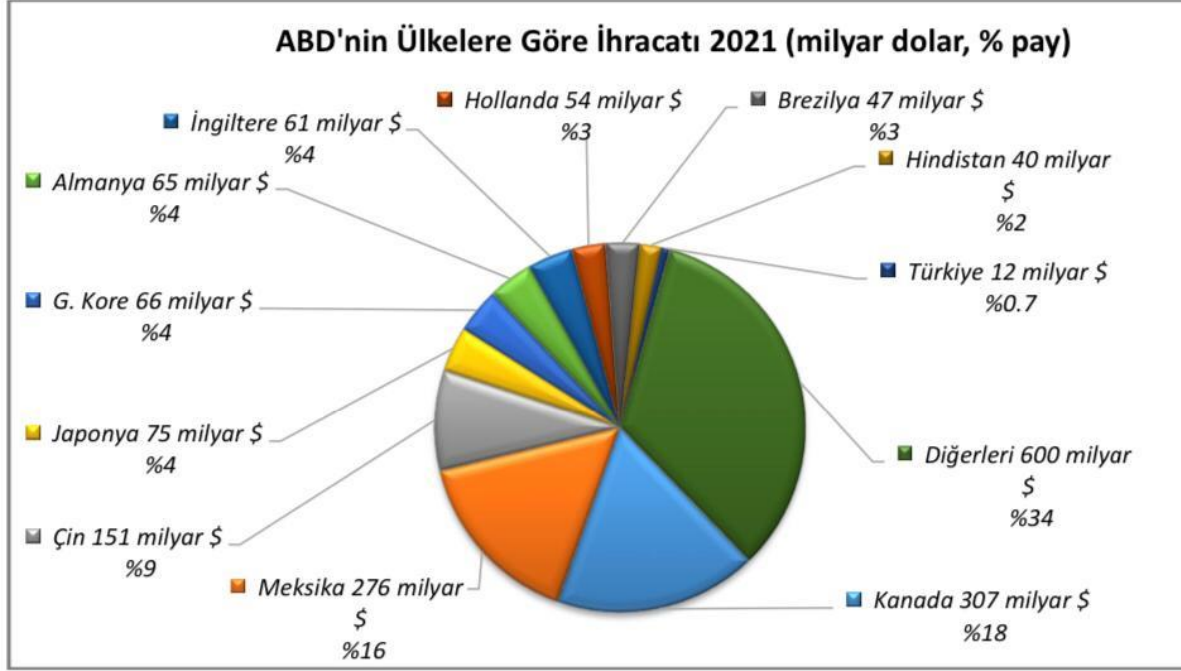

Kaynak: Trademap

Başlıca Ülkeler İtibarı ile Dış Ticaret

İhracat

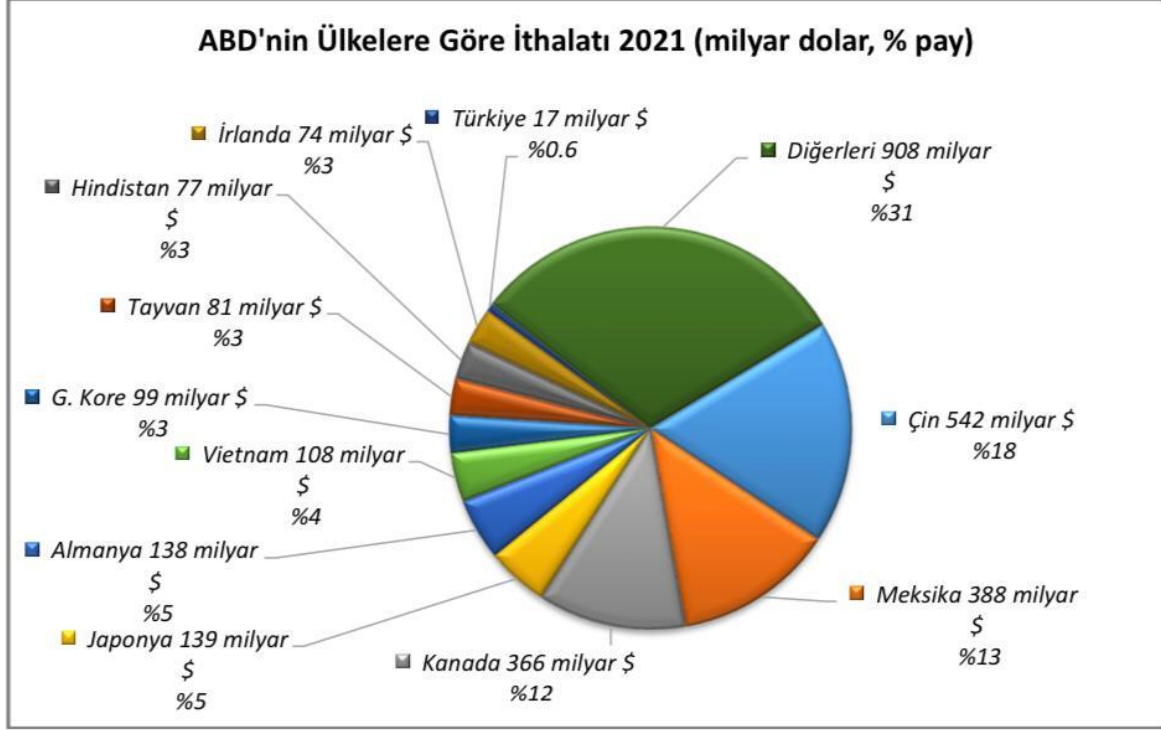
İhracat yaptığı başlıca ülkeler Kanada, Meksika, Çin, Japonya, G. Kore, Almanya, İngiltere, Hollanda, Brezilya ve Hindistan'dır. Türkiye %0,7 pay ile 27. sıradadır.

Kaynak: Trademap

İthalat

İthalat yaptığı başlıca ülkeler Çin, Meksika, Kanada, Japonya, Almanya, Vietnam, G. Kore, Tayvan, Hindistan ve İrlanda'dır. Ülkenin ithalatında Türkiye % 0,6 pay ile 25. sıradadır.

Kaynak: Trademap

ABD'nin Ükelere Göre İhracatı (1000 dolar)

Sıra	Ülke	2019	2020	2021	Pay (% 2021)	Değişim (% 2020-2021)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		1642 820 352	1424 934 919	1753 941 406	100	23,1
1.	Kanada	292 820 258	255 392 345	307 000 703	17,5	20,2
2.	Meksika	256 315 828	211 481 021	276 458 852	15,8	30,7
3.	Çin	106 448 372	124 485 431	151 065 225	8,6	21,4
4.	Japonya	74 497 004	63 756 412	74 970 192	4,3	17,6
5.	G. Kore	56 504 091	50 965 213	65 771 801	3,7	29,1
6.	Almanya	60 069 154	57 432 850	65 174 169	3,7	13,5
7.	İngiltere	69 066 568	58 429 779	61 463 010	3,5	5,2
8.	Hollanda	50 999 792	45 304 856	53 580 185	3,1	18,3
9.	Brezilya	42 866 313	34 594 964	46 882 052	2,7	35,5

10.	Hindistan	34 221 377	27 080 305	40 130 084	2,3	48,2
11.	Tayvan	31 204 903	30 219 093	36 944 135	2,1	22,3
12.	Singapur	31 193 684	26 929 230	35 762 643	2	32,8
13.	Belçika	34 728 200	27 568 079	33 653 582	1,9	22,1
14.	Fransa	38 414 204	28 205 524	30 681 321	1,7	8,8
15.	Hong Kong	30 788 099	23 848 948	29 958 053	1,7	25,6
...	...	...	...	...	...	...
27.	Türkiye	10 031 193	9 986 225	11 894 645	0,7	19,1

Kaynak: Trademap, ABD verileri.

ABD'nin Ülkelere Göre İthalatı (1000 dolar)

Sıra	Ülke	2019	2020	2021	Pay (%, 2021)	Değişim (%, 2020-2021)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		2563 536 173	2406 931 650	2937 064 484	100	22
1.	Çin	470 950 852	456 449 466	541 547 291	18,4	18,6
2.	Meksika	359 339 933	328 684 629	388 378 110	13,2	18,2
3.	Kanada	326 157 091	277 301 761	365 737 520	12,5	31,9
4.	Japonya	146 922 199	122 470 639	139 389 858	4,7	13,8
5.	Almanya	129 912 049	117 360 598	138 240 857	4,7	17,8
6.	Vietnam	69 159 005	83 184 456	108 195 517	3,7	30,1
7.	G. Kore	79 939 067	78 358 655	98 820 522	3,4	26,1
8.	Tayvan	55 926 925	62 455 846	80 736 689	2,7	29,3
9.	Hindistan	60 139 434	53 580 200	77 020 269	2,6	43,7
10.	İrlanda	62 110 667	66 322 479	74 048 245	2,5	11,6
11.	İsviçre	45 470 392	75 623 129	63 646 967	2,2	-15,8
12.	İtalya	58 850 597	50 964 335	63 062 441	2,1	23,7
13.	Malezya	41 439 669	45 298 020	57 840 999	2	27,7
14.	İngiltere	64 329 380	51 193 934	57 491 556	2	12,3
15.	Fransa	58 648 522	43 803 792	51 732 788	1,8	18,1
...	...	...	...	...	...	...
25.	Türkiye	11 252 483	11 738 853	17 066 103	0,6	45,4

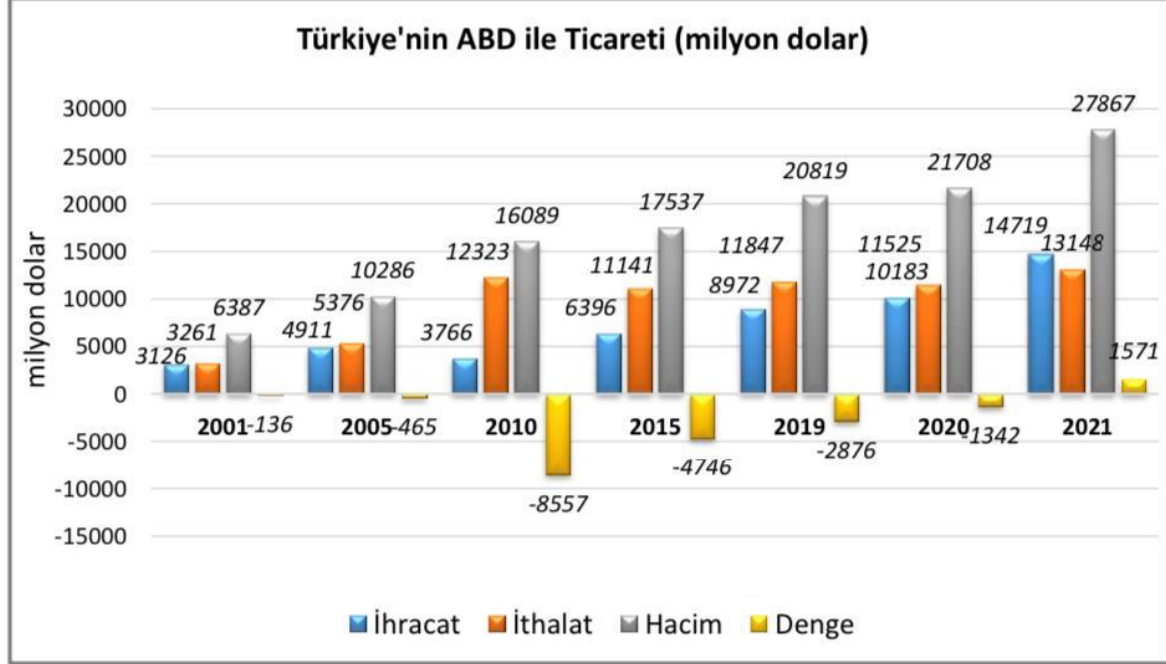
Kaynak: Trademap, ABD verileri.

5. TÜRKİYE ile TİCARET

Genel Durum

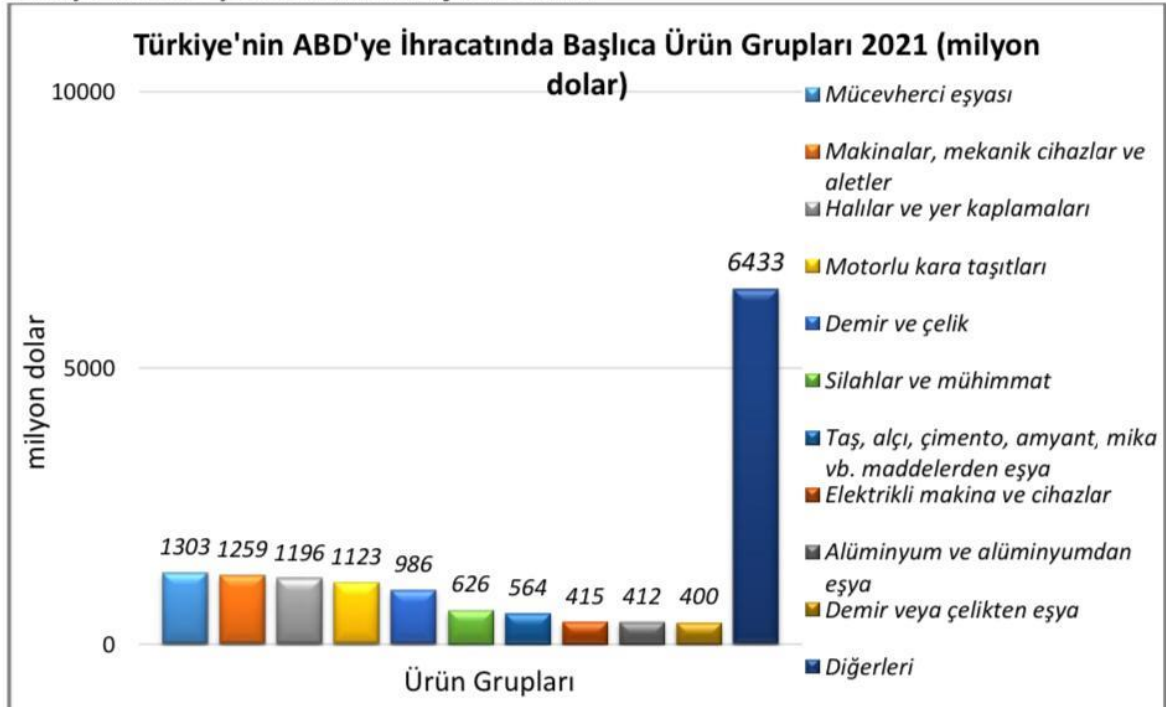
2021 yılında ABD'ye ihracatımız 14 719 milyon dolar, (bir önceki yıla göre % 44,5 artış) ve ithalatımız 13 148 milyon dolar (bir önceki yıla göre % 14,1 artış) olarak gerçekleşmiştir.

Türkiye-ABD Dış Ticareti

Kaynak: Trademap

Türkiye'nin ABD'ye İhracatında Başlıca Ürünler

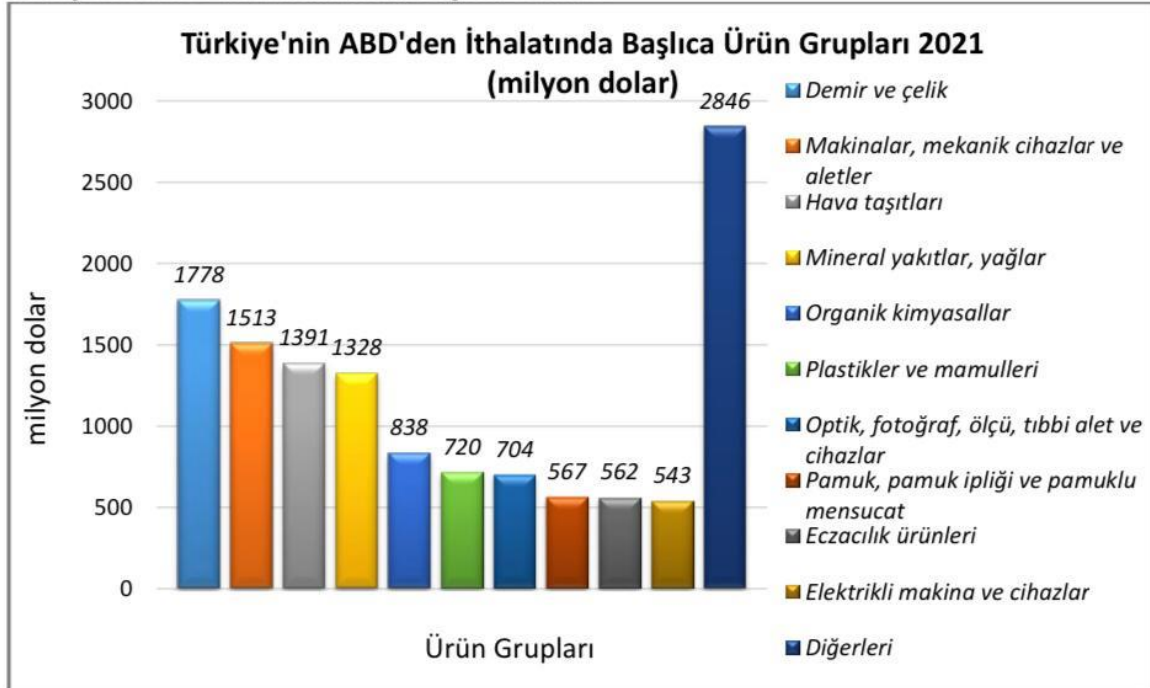
Kaynak: Trademap

ABD'nin 2021 yılı toplam ithalatı dikkate alındığında;

- Dokunmuş halılar ve dokumaya elverişli maddelerden diğer yer kaplamaları (GTİP:5702) ithalatının %52'si (1 milyar \$)
- Çimento (GTİP:2523) ithalatının %24'ü (435 milyon \$)
- Yontulmaya veya inşaata elverişli işlenmiş taşlar (kayagan taşı hariç), mozik için küp şeklinde taşlar, granüller (GTİP:6802) ithalatının %12'si (406 milyon \$)
- Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde ürünleri (genişlik \geq 600 mm) (GTİP:7208) ithalatının %7'si (317 milyon \$)
- Meyve ve sebze suları (GTİP:2009) ithalatının %10'u (247 milyon \$)
- İnşaat demiri (GTİP:7214) ithalatının %20'si (227 milyon \$)
- Cilasız veya sırsız seramikten döşeme veya kaplama karoları ve kaldırım taşları, mozaik küpler vb. (GTİP:6907) ithalatının %9'u (203 milyon \$)
- Kakao içermeyen şeker mamulleri (beyaz çikolata dahil) (GTİP:1704) ithalatının %6'sı (137 milyon \$)

Türkiye'den yapıldığı görülmektedir.

Türkiye'nin ABD'den İthalatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap